

at udenrigspolitik bygger på den kombination af “fear, honor and interest”, som Thukydide betegnede som kernekræfter i politiske konflikter. Eller som Henry Kissinger fremhæver, at hvor rationalitet er universel i sin karakter, så er politisk mådehold forankret kulturelt og historisk, hvilket naturligvis betyder, at rationaliteten som sådan aldrig kan blive den afgørende politiske drivkraft.

Theory of Unipolar Politics er et tankevækkende og spændende bidrag til debatterne om USA's globale lederskab og realismens politiske anvendelighed. Bogen kan irritere ved først at ville for meget og dernæst bevise det hele, men det er en irritation, som konstruktivt ansporer til eftertanke.

Sten Rynning
Center for War Studies
Syddansk Universitet

Mads Boss, Caroline Howard Grøn, Simon Toft Kristjansen og Sofie Rømer (red.), *Den offentlige sektor. Cases fra maskinrummet*, København: Hans Reitzels Forlag, 2014.

Denne antologi præsenterer 11 cases, som har til hensigt at berige læseren med indsigt i offentlig forvaltning og give anledning til refleksion i undervisning ved at beskrive konkrete eksempler på udfordringer i forskellige dele af den offentlige sektor. Det er Havard Business case metoden, der er forbilledet, men hensigten er ikke ”blot” at finde løsninger på problemer, det drejer sig lige så meget om at forstå dem; men nu findes der jo, som bekendt, heller ingen enkle løsninger på komplekse, ondsindede problemer (*wicked problems*).

Bidragyderne er i hovedsagen fra statskundskabsmiljøerne i Aarhus og København, men der er også et par bidrag af forskere fra universiteterne i Roskilde og Aalborg samt fra KORA. Denne sammensætning af bidragydere betinger, at der i al væsentlighed er tale om politologiske problemstillinger – jeg savner med andre ord lidt mere jordnær og kritisk indblik i, hvordan arbejdsprocesser og ledelsesmæssige beslutninger bliver til.

Der er en lang tradition i Danmark for at udvikle og benytte cases til undervisning. Det er en gammel tradition i historiefaget både på universitetet og i undervisning på andre niveauer såsom i gymnasieskolen. Men hidtil har det i hovedsagen været i regi af handelshøjskolerne, vore dages business schools, at der er udviklet casesamlinger, som typisk går ind i organisatoriske og ledelsesmæssige problemstillinger (Sinding og Bøllingtoft, 2012). Således er bogen *Cases til organisationsteori* udgivet og revideret siden 1984 (Pedersen, 1996),

og interessen for at benytte cases som studie- og forskningsobjekt har primært taget udgangspunkt i private virksomheder (Maaløe, 1996). Det er derfor kærkomment, at der nu foreligger en antologi med cases, der er udviklet på baggrund af studier i offentlig forvaltning.

Bogen er generelt velskrevet og letlæst. I hver case oprulles rammer og omstændigheder, ligesom centrale aktører kommer til orde gennem velvalgte citater, så man danner sig et billede af positioner og interesser. Man skal holde tungen lige i munden, når man beskriver, og når man bedømmer ømtålelige problemstillinger såsom historien om konflikten om lærernes arbejdstid i foråret 2013, hvor meget forskelligartede fortolkninger og mange følelser var i spil (kapitel 9). Det er derfor også spændende læsning. Det skal herunder fremhæves, at redaktørerne med nøgleord har søgt at hjælpe læseren (og underviseren) ved at angive oplagte temaer og teoretiske indfaldsvinkler til hver case. På tilsvarende vis er der efter hver case angivet forslag til videre læsning.

De fleste cases er rigtige cases forstået på den måde, at der er en konkret sag og nogle konkrete aktører, og det er nok dem, der umiddelbart er mest spændende læsning (lidt ligesom en kriminalroman – se fx kapitel 2 om forsvarrets organisering, kapitel 3 om GGGI-sagen eller kapitel 7 om betalingsringen), men der er også cases (såsom kapitel 6 om kommunal forvaltning), som er mere konstruerede med henblik på teoretiske diskussioner. Førstnævnte fungerer bedst i forhold til at stille sig selv ”hvad nu hvis”-spørgsmål, så casen kan få sit eget liv. Men der er nu ikke så meget Harvard case over denne samling af eksempler.

Det afgørende for, om en case er velegnet til at benytte i undervisningen, er, at den er afbalanceret i sin redegørelse, så læseren har mulighed for selv at danne sig et overblik, samt at den muliggør, at man kan diskutere og reflektere over den ved at skifte perspektiv såvel teoretisk som aktørmæssigt. Når det drejer sig om ”virkelige” cases, herunder nutidige og meget aktuelle cases, som dem der er valgt her, er det endvidere vigtigt, at den historiske rekonstruktion er værdineutral, præcis, nuanceret og kritisk. Dette lever casene op til.

Bogen kommer godt omkring offentlig forvaltning med eksempler fra regeringen og statsadministrationen til de yderste kommunale institutioner. Vi får herunder mulighed for at tematisere relationer mellem forskellige lag i offentlig forvaltning, mellem politik og forvaltning, politikere og embedsmænd.

Jeg vil ikke gå så langt som til at sige, bogen bør være pligtlæsning for fremtidige forvaltere, men den vil utvivlsomt bidrage til, at mange unge og håbefulde studerende får et mere realistisk indblik i de rammer, indenfor hvilke offentlig forvaltning faktisk fungerer. Det er i passager med denne bog lidt ligesom med den gruppe, der kaldte sig for Konceptionisterne, og som udgav

og udstillede Dansk Forvaltningskunst (Valeur, Schjødt og Gaarmand, 2002), at beretningerne ikke blot er interessante, morsomme og tragiske, men generelt maner til eftertanke.

Litteratur

- Maaløe, Erik (1996). *Case-studier. AF og om mennesker i organisationer*. København: Akademisk Forlag.
- Pedersen, Jesper Strandgaard (1996). *Cases til organisationsteori*. København: Samfundslitteratur.
- Sinding, Knud og Anne Bøllingtoft (2012). *Cases om organisation og ledelse*. København Samfundslitteratur.
- Valeur, Erik, Peter Johannes Schjødt, Ulrik Dahlin og Arne Gaardmand (red.) (2002). *Magtens Bog*. København: Aschehough.

Kurt Klaudi Klausen
Institut for Statskundskab
Syddansk Universitet